

Betænkning over forslag til lov om butikstid.

(Afgivet af erhvervsudvalget den 9. april 1976).

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder. I forbindelse hermed har handelsministeren dels skriftligt, dels i samråd besvaret en række spørgsmål. Udvalget har endvidere modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Aller Press A/S,
Butikshandelens Fællesraad,
Centrumforeningen Kgs. Lyngby,
Danmarks Dame- og Herrefrisørmestres
Fællesorganisation,
Danske Dagblades Udgiverforening,
Dansk Frisør forbund,
Dansk Magasinpresses Udgiverforening,
Den danske bagerstands fællesorganisation,
Det Bedste af Readers Digest A/S,
Det Berlingske Hus,
Det konservative Folkeparti,
Avedøre-Hvidovre,
Danske Dagblades Fællesrepræsentation,
DSB kiosker,
Forbrugergruppen for Fredericia og Omegn,
Forbrugergrupperne i Danmark,
Forbrugerrådet,
Foreningen af Kioskejere i Danmark,
Forlaget Palle Fogtdal A/S,
Fødevarehandelens Fællesråd,
Grosserer-Societetet,
Gutenberghus-Bladene,
Handels- og Kontorfunktionærernes
Forbund i Danmark,
Håndværksrådet,
Industrirådet,
Kooperative butiksassistenters i Frederiksborg amt – tilsluttet H.K.,
Kooperative Butiksassistenters Landsforening,
KTK Servicebutikker A/S,
Københavns Telefonkiosker A/S,
Landsorganisationen i Danmark,
Ines Aagaard Pedersen, Birkerød,

Provinshandelskammeret og
Storkøbenhavns Kioskejerforening.

Under et samråd med handelsministeren har udvalget bl. a. drøftet varesortimentet i de butikker, der ikke omfattes af lovforslaget. Handelsministeren oplyste, at når visse butikker ikke omfattes af lovforslaget, er begrundelsen den, at forbrugeren bør have mulighed for også uden for den generelle butiksåbningstid at få dækket visse indkøbsbehov. Ministeren har givet udtryk for, at den særlige indkøbsmulighed for films vedkommende kun bør omfatte ueksponerede film, hvilket han vil præcisere i den kommende bekendtgørelse. Ministeren vil ligeledes i denne bekendtgørelse tydeliggøre, at begrebet hygiejniske artikler i denne sammenhæng alene omfatter kondomer, hygiejnebind og tamponer.

Handelsministeren har stillet nedenstående ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *mindretal* (venstres og socialdemokratiets medlemmer af udvalget med undtagelse af Dorte Bennedsen og Lysholt Hansen) lovforslaget til *vedtagelse* med de af handelsministeren stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) vil meddele sin stilling ved lovforslagets 2. behandling.

Et *tredje mindretal* (det radikale venstres medlem af udvalget) kan ikke medvirke til lovens gennemførelse.

Mindretallet har lige siden 1. behandling gjort det klart, at lovgivning på dette område må bygge på 2 hensyn: hensynet til forbrugerne og hensynet til mulighederne for at oprettholde forskellige butikstyper – og i denne sam-

Bet. o. lovf. om butikstid.

menhæng de særlige hensyn, der bør tages for at bevare nærbutikkerne.

Lovgivningen bør udformes således, at den tilfredsstillende af krav, som nutidens arbejdsforhold, familiemønstre og forbrugerbehov stiller.

Det foreliggende lovforslag tilgodeser ikke disse krav, men mindretallet har noteret sig, at der i udvalget har været betydelig interesse for det radikale venstres forslag om at formulere en politik for nærbutikker.

Mindretallet lægger tillige vægt på det tilsgagn, handelsministeren har givet i et samråd om, at hele denne problemstilling tages op, når Institutet for Centerplanlægning har afgivet sin rapport, der bl. a. omhandler nærbutikernes problemer.

Udvalgsarbejdet har efter mindretallets opfattelse klart vist behovet for en betydelig mere vidtgående liberalisering end den, forslaget er udtryk for. Problemerne omkring afgrænsningen af varesortimentet for § 3-butikker, brancheglidning og alle mulige former for ulovlig handel viser, at der hos forbrugerne er behov for at købe, og at der hos store dele af detailhandelen er ønske om at sælge på tidspunkter, der ligger ud over dem, forslaget tillader.

Mindretallet anser det ikke for muligt med denne lov og dens cirkulærer at bringe nuværende og kommende ulovlig handel til ophør og kan alene af den grund ikke tage medansvar for dens gennemførelse.

Som følge af, at lov om butikstid indeholder en lille forbedring i forhold til gældende lov, vil det radikale venstre imidlertid ikke stemme imod, men undlade at stemme ved 3. behandling.

Mindretallet har stillet nedenstående ændringsforslag nr. 8, hvorefter lovforslagets § 10, stk. 2, udgår.

Et *fjerde mindretal* (det konservative folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede og tiltrådte ændringsforslag.

Et *femte mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet tiltrådte ændringsforslag.

Et *sjette mindretal* (kristeligt folkepartis medlem af udvalget) har stillet nedenstående ændringsforslag nr. 1, 2 og 4 og indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede og tiltrådte ændringsforslag.

Et *syvende mindretal* (Danmarks kommunistiske partis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse*. Det er ikke dokumenteret, at der er behov for en udvidelse af butikstiden efter de retningslinjer, lovforslaget indeholder. Den fleksible åbningstid, som forslaget giver adgang til, vil skabe uensartede åbningstider, som i det lange løb vil blive et irritationsmoment for forbrugerne og en arbejdsmæssig belastning for butikspersonalet.

Et *ottende mindretal* (Dorte Bennedsen (S)) finder ikke, at det foreliggende forslag til butikstid i tilstrækkelig grad tilgodeser forbrugernes behov for rimelige indkøbsvilkår, men erkender dog, at lovforslaget indeholder forbedringer i forhold til gældende lov – specielt i relation til weekend- og ferieområder – og vil derfor undlade at stemme.

Et *niende mindretal* (Lysholt Hansen (S)) kan ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Æ n d r i n g s f o r s l a g .

Til § 1.

Af et *mindretal* (Inger Stilling Pedersen (KrF)):

1) *Stk. 1* affattes således:

»Den almindelige butikstid i detailhandelen er på hverdage fra kl. 6 til kl. 17.30, én ugedag til kl. 20. Lørdage dog fra kl. 6 til kl. 12.«

2) *Stk. 2* udgår.

Af et *mindretal* (Haunstrup Clemmensen (KF)):

3) I *stk. 2* affattes 1. og 2. pkt. således:

»Herudover må enhver butik holdes åben i indtil 4½ time ugentligt. Placeringen af denne supplerende butikstid fastlægges af den enkelte butik, dog at de 4½ time højst må fordeles over to dage.«

Af et *mindretal* (Haunstrup Clemmensen (KF) og Inger Stilling Pedersen (KrF)):

4) *Stk. 3* affattes således:

»*Stk. 3*. Falder grundlovsdagen på en hverdag, må der kun holdes åbent til kl. 12. Juleaftensdag er der ingen almindelig butikstid. De sidste 6 hverdage før juleaftensdag forlænges den almindelige butikstid til kl. 20.«

Af *handelsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (Dorte Bennedsen (S), Lysholt Hansen (S), K. J. Mortensen (S), Inge Fischer Møller (S), Birte Weiss (S), Holmberg (V), Jens Peter Jensen (V), Lennart Larson (V), Wichmann Madsen (V), Haunstrup Clemmensen (KF) og Inger Stilling Pedersen (KrF)):

5) Efter stk. 7 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 01. Frisørsaloner og saloner for skønhedspleje må ikke holdes åbne for publikum uden for de i stk. 1-3 angivne butikstider. Stk. 5 finder tilsvarende anvendelse.«

6) *Stk. 8, 2. punktum*, affattes således:

»I frisørsaloner og saloner for skønhedspleje kan sådanne kunder dog ekspederes i indtil en time efter butikstidens ophør.«

Til § 3.

Af *handelsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

7) I *stk. 1, nr. 1*, ændres »bladkiosker« til »kiosker«.

Til § 10.

Af et *mindretal* (Nauerby (FP), Bach (FP), Hölge (FP), Aase Olesen (RV), Haunstrup Clemmensen (KF) og Ole Olsen (SF)):

8) *Stk. 2* udgår.

Af *handelsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (Dorte Bennedsen (S), Lysholt Hansen (S), K. J. Mortensen (S), Inge Fischer Møller (S), Birte Weiss (S), Holmberg (V), Jens Peter Jensen (V), Lennart Larson (V), Wichmann Madsen (V) og Inger Stilling Pedersen (KrF)):

9) *Stk. 2* affattes således:

»Stk. 2. Den, der med kendskab til, at en butik henhører under en af de i § 3, stk. 1, opregnede butikker, leverer varer, som ikke er omfattet af butikkens tilladelige varesortiment, straffes med bøde.«

Til § 11.

Af *handelsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

10) I *stk. 1* ændres »1. maj 1976« til: »1. juli 1976«.

11) I *stk. 3* ændres »1. maj 1977« til »1. juli 1977«.

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Ændringsforslaget giver mulighed for lokalt at afgøre, hvilken ugedag der kan holdes åbent til kl. 20. Det sikrer en ensartet lørdagslukning, hvilket vil være til gavn for såvel forbrugere som de handlende.

Til nr. 2.

Ændringsforslaget har til hensigt at sikre, at den forlængede åbningstid kun anvendes på en enkelt ugedag af hensyn til de handlende og deres personale.

Til nr. 3.

Motiveringen for ændringsforslaget er ønsket om, at den samlede maksimale butikstid ikke forøges i forhold til den gældende lukkelov.

Til nr. 4.

Formålet med ændringsforslaget er ønsket om at indskrænke mulighederne for udvidet åbningstid i forbindelse med højtiderne.

Påske- og pinselørdag bør ligestilles med andre lørdage.

En fastholden af den forlængede åbningstid på de 6 hverdage før juleaftensdag gør åbningstid søndag før jul og juleaftensdag overflødig. Det er urimelige krav, der stilles til butikserhvervet i forbindelse med julehandelen, og et lovgivningsinitiativ er påkrævet.

Til nr. 5 og 6.

Ved ændringsforslag nr. 5 medtages alle saloner for skønhedspleje og frisørsaloner i lovforslaget. Ændringsforslag nr. 6 er en følge af ændringsforslag nr. 5.

Der vil intet være til hinder for, at indehavere eller personale fra frisørsaloner eller saloner for skønhedspleje betjener kunder i disses hjem også uden for den almindelige butikstid.

Ændringsforslagene vil ej heller være til hinder for, at disse saloner uden for den almindelige butikstid benyttes til uddannelse af fagets udøvere under forudsætning af, at der ikke ydes vederlag for behandling, idet personer, der bliver behandlet (modeller), ikke kan betegnes som publikum i den forstand, hvori dette ord må forstås i lovforslagets § 1, stk. 4.

Til nr. 7.

Motiveringen for ændringsforslaget er, at butikskategorien »bladkiosker«, der kun må føre et af handelsministeren fastsat vareudvalg, efter praksis omfatter såvel butikker, der bl. a.

sælger aviser og blade, som butikker, der sælger et udsnit af det øvrige tilladte varesortiment. Dette forhold karakteriseres bedst ved betegnelsen af butikkerne som »kiosker«.

Til nr. 8.

Det er mindretallets opfattelse, at en butiksindehaver er den, der principielt er ansvarlig for, at hans forretning overholder den gældende lovgivnings regler om butikstid, varesortiment m. v.

Det er derfor udtryk for en forflygtigelse af ansvaret, hvis man som en almindelig regel vil inddrage leverandørerne i straffebestemmelsen, og mindretallet vil derfor tage afstand fra den juridiske regel i § 10, stk. 2.

Mindretallet erkender, at der kan forekomme tilfælde, hvor en leverandør har optrådt så aktivt for at få butiksindehaveren til at foranstalte ulovligt varesalg, at det vil være berettiget at straffe også leverandøren med bøde. Men efter mindretallets opfattelse vil disse tilfælde være af en sådan grovhed, at bestemmelsen om medvirken i straffelovens § 23 vil finde anvendelse, jfr. bemærkningerne i butiksløvs-kommissionens betænkning, bind I, side 76.

Til nr. 9.

Den særlige skiltningspligt for de i lovfor-slagets § 3, stk. 1, nævnte butikker tager som

nævnt i bemærkningerne til § 3 sigte på at klargøre for bl. a. leverandører til disse butikker, at butikkerne alene må føre et begrænset varesortiment. I forbindelse hermed foreslås strafansvaret – bøde – for leverandørens medvirken til butiksindehaverens overtrædelse af forslagens § 3, stk. 1 (jfr. straffelovens § 23, stk. 1, 1. pkt.) præciseret gennem en udtrykkelig straffebestemmelse. Det forudsættes, at leverandøren normalt kun kan pådrage sig strafansvar, når han til en af de i § 3, stk. 1, nævnte butikker – uanset påtale af konkrete overtrædelser fra en af de i forslagens § 10, stk. 4, omhandlede foreninger eller organisationer – leverer varer, der ikke er omfattet af butikkens varesortiment, og dermed gentagne gange groft og forsættligt har medvirket til butik-kens lovovertrædelse.

Forslaget indeholder ikke specielle bødetakster, men man forudsætter, at bødernes størrelse fastsættes på linje med forholdene ved overtrædelse af andre dele af erhvervslovgivningen, f. eks. markedsføringsloven.

Til nr. 10 og 11.

Med ændringsforslaget tilstræbes en vis overgangsperiode mellem lovforslagets vedtagelse og lovens ikrafttræden.

Holmberg (V). Jens Peter Jensen (V). Lennart Larson (V). Wichmann Madsen (V).

Nauerby (FP). Bach (FP). Hölge (FP). Inger Stilling Pedersen (KrF).

Dorte Bennedsen (S). Lysholt Hansen (S). K. J. Mortensen (S), Inge Fischer Møller (S).
formand.

Birte Weiss (S). Aase Olesen (RV). Ole Olsen (SF). Kaj Hansen (DKP).

*Haunstrup Clemmensen (KF),
næstformand.*